

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

**COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS**

**INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN**

COMMISSION DE L'INTÉRIEUR, DES AFFAIRES
GÉNÉRALES ET DE LA FONCTION PUBLIQUE

COMMISSIE VOOR DE BINNENLANDSE ZAKEN,
DE ALGEMENE ZAKEN EN HET OPENBAAR AMBT

mercredi

woensdag

11-02-2004

11-02-2004

Après-midi

Namiddag

<i>cdH</i>	<i>centre démocrate Humaniste</i>
<i>CD&V</i>	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
<i>ECOLO</i>	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
<i>FN</i>	<i>Front National</i>
<i>MR</i>	<i>Mouvement réformateur</i>
<i>N-VA</i>	<i>Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
<i>PS</i>	<i>Parti socialiste</i>
<i>sp.a-spirit</i>	<i>Socialistische Partij Anders – Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht</i>
<i>VLAAMS BLOK</i>	<i>Vlaams Blok</i>
<i>VLD</i>	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>

<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>		<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>	
<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>	<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA</i>	<i>Questions et Réponses écrites</i>	<i>QRVA</i>	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV</i>	<i>version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)</i>	<i>CRIV</i>	<i>voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
<i>CRABV</i>	<i>Compte Rendu Analytique (couverture bleue)</i>	<i>CRABV</i>	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
<i>CRIV</i>	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)</i> <i>(PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</i>	<i>CRIV</i>	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i> <i>(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
<i>PLEN</i>	<i>séance plénière</i>	<i>PLEN</i>	<i>plenum</i>
<i>COM</i>	<i>réunion de commission</i>	<i>COM</i>	<i>commissievergadering</i>

<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>	<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>
<i>Commandes :</i>	<i>Bestellingen :</i>
<i>Place de la Nation 2</i>	<i>Natieplein 2</i>
<i>1008 Bruxelles</i>	<i>1008 Brussel</i>
<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.laChambre.be</i>	<i>www.deKamer.be</i>
<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>	<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>

SOMMAIRE

Questions et interpellation jointes de	5
- M. François-Xavier de Donnea au premier ministre sur "les conclusions qu'il a tirées des rapports relatifs à la gestion de l'incendie du site Marly" (n° 1453)	5
- M. Carl Devlies au premier ministre sur "le règlement du dossier Marly" (n° 227)	5
- Mme Marie Nagy au premier ministre sur "la gestion de l'incendie déclaré sur le site de l'ancienne cokerie du Marly et les conclusions du Comité de concertation sur les responsabilités" (n° 1551)	5
<i>Orateurs: François-Xavier de Donnea, Carl Devlies, Marie Nagy, Guy Verhofstadt, premier ministre, Bart Laeremans, Willy Cortois</i>	
<i>Motions</i>	20
<i>Orateurs: Marie Nagy, Carl Devlies</i>	

INHOUD

Samengevoegde vragen en interpellatie van	5
- de heer François-Xavier de Donnea aan de eerste minister over "de lessen die hij heeft getrokken uit de verslagen over de aanpak van de brand op de Marly-site" (nr. 1453)	5
- de heer Carl Devlies tot de eerste minister over "de afhandeling van het Marly-dossier" (nr. 227)	5
- mevrouw Marie Nagy aan de eerste minister over "de aanpak van de brand in de gewezen cokesfabriek Marly en de conclusies van het Overlegcomité over de aansprakelijkheid" (nr. 1551)	5
<i>Sprekers: François-Xavier de Donnea, Carl Devlies, Marie Nagy, Guy Verhofstadt, eerste minister, Bart Laeremans, Willy Cortois</i>	
<i>Moties</i>	20
<i>Sprekers: Marie Nagy, Carl Devlies</i>	

**COMMISSION DE L'INTERIEUR,
DES AFFAIRES GENERALES ET
DE LA FONCTION PUBLIQUE**

du

MERCREDI 11 FEVRIER 2004

Après-midi

**COMMISSIE VOOR DE
BINNENLANDSE ZAKEN, DE
ALGEMENE ZAKEN EN HET
OPENBAAR AMBT**

van

WOENSDAG 11 FEBRUARI 2004

Namiddag

La séance est ouverte à 14.33 heures par M. Thierry Giet, président.
De vergadering wordt geopend om 14.33 uur door de heer Thierry Giet, voorzitter.

Le président: Je propose de commencer avec les questions et interpellation jointes.

Carl Devlies (CD&V): Mijnheer de voorzitter, de eerste minister had ons vier rapporten beloofd, maar die hebben wij niet gekregen. Daarom kunnen wij dit dossier vandaag niet in commissie behandelen.

Carl Devlies (CD&V): J'estime que nous ne pouvons traiter ces questions et ces interpellations aujourd'hui étant donné que le premier ministre ne nous a pas communiqué en temps voulu les divers rapports relatifs à l'incident Marly, en dépit des promesses qu'il avait faites à ce sujet.

Le président: Ce que je propose, c'est de transmettre les rapports aux membres qui posent des questions et qui interpellent et que nous nous voyions la semaine prochaine.

Carl Devlies (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik wil even herhalen wat de eerste minister heeft gezegd tijdens de vorige vergadering van deze commissie: "Mijn voorstel is dat ik op 28 januari de vier rapporten en de conclusies van het Overlegcomité zou overhandigen en dat we dan samen een datum zouden vastleggen waarop we hier het debat kunnen voeren. Dan kunt u zien of de conclusies die we trekken uit de rapporten wel de aangewezen conclusies zijn. Dat kan voor mij enkele dagen of een week later zijn. Ik heb echter wel afgesproken met het Overlegcomité op 28 januari."

Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Mijnheer de voorzitter, de reden waarom dit nu en niet op 28 januari is gebeurd, is zeer eenvoudig. De reden is dat de vergadering van het Overlegcomité niet kon doorgaan op 28 januari maar wel vandaag, op 11 februari. Ik heb vandaag met andere woorden de vier rapporten ter beschikking gesteld van de commissie. De vier rapporten zijn die van de stad Brussel, de Brusselse regering, de Vlaamse regering en de gouverneur. Deze vier rapporten werden behandeld in een vergadering ter voorbereiding van het Overlegcomité en hebben aanleiding gegeven tot een beslissing van het Overlegcomité. Hetgeen ik u dus vandaag voorleg, zijn niet

Guy Verhofstadt, premier ministre: Je n'ai pas été en mesure de communiquer les rapports le 28 janvier pour la bonne raison que le Comité de concertation ne s'est pas réuni ce jour-là. La rencontre ne s'est tenue qu'aujourd'hui et les rapports de la ville de Bruxelles, des gouvernements bruxellois et

alleen de vier rapporten van de vier instanties, maar tevens de gevolgtrekkingen die daaruit worden getrokken door alle regeringen van ons land. Zij hebben dit samen gedaan in het Overlegcomité. Bovendien bevat het finale rapport dat deze ochtend op het Overlegcomité werd goedgekeurd een heleboel concrete voorstellen, wijzigingen van instrumenten en wetgeving, om ervoor te zorgen dat zich in de toekomst niets meer voordoet als de zaak-Marly.

Mijnheer de voorzitter, wat ik voorstel ...

(...): (...)

flamand et du gouverneur de la province y ont été examinés. A présent, je puis mettre ces documents ainsi que les conclusions des différents gouvernements à la disposition de la Chambre également. Ainsi, la commission pourra à son tour prendre connaissance non seulement de l'analyse du problème mais également des propositions concrètes formulées à cet égard et par lesquelles j'entends modifier les instruments ainsi que la législation.

Eerste minister Guy Verhofstadt: U begint toch niet met de mensen in de onmogelijkheid te laten om te spreken of is dat ook al een van de onderdelen van uw politieke actie? U zou dit ten minste hier toch moeten respecteren.

Ik geloof dat het belangrijk is een analyse te maken en concrete voorstellen te formuleren. Ik zeg ook onmiddellijk dat, in tegenstelling tot de berichten die ik deze middag heb gehoord, deze conclusies totaal anders zijn dan wat de ene of de andere had verwacht en die graag de ene of de andere aan de schandpaal had kunnen nagelen. Het Overlegcomité, dat wil zeggen alle overheden van ons land samen, is in eerste instantie tot de vaststelling gekomen dat iedereen binnen zijn normale wettelijke en reglementaire bevoegdheden heeft gehandeld. De voornaamste vaststelling van deze ochtend is dat onze rampenplannen een zeer grote tekortkoming vertonen die dateert uit het verleden, met name dat de grensoverschrijdende problemen niet worden opgelost.

Mijnheer de voorzitter, ik stel voor dat de documenten die ik u ter beschikking heb gesteld en de conclusies van het overlegcomité zo snel mogelijk worden overgemaakt aan de commissieleden. Ik ben bereid om, wanneer men het mij vraagt, op elk ogenblik naar deze commissie te komen om een debat te voeren over de inhoud van deze rapporten en van de conclusies van het Overlegcomité.

Ik stel vast dat de heer Laeremans het niet op prijs stelt dat ik de conclusies van het Overlegcomité bekendmaak. Blijkbaar heeft hij problemen met deze conclusies.

Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, ik kan er echt niet bij hoe er vandaag wordt gesold met het Parlement. De eerste minister toont geen respect voor het Parlement.

De eerste minister was reeds op 14 januari 2004 in het bezit van het rapport van de gouverneur van Brussel, mevrouw Paulus de Châtelet. Mijnheer de eerste minister, u hebt dat in deze commissie verklaard. U hebt eraan toegevoegd, ik citeer: "Mijnheer de voorzitter, een volledig rapport, de vier deelrapporten van de vier instanties en de conclusies van het Overlegcomité zullen op 28 januari klaar zijn". U had ons deze rapporten reeds op 28 januari kunnen bezorgen. We zijn veertien dagen later.

Guy Verhofstadt, premier ministre: Les membres observeront alors que les conclusions du Comité de concertation diffèrent totalement de celles dont j'ai pu prendre connaissance lors des informations de la mi-journée. Certains souhaiteraient sans doute que quelqu'un soit cloué au pilori mais le Comité de concertation a constaté que tous les acteurs ont agi dans le respect de leurs compétences légales et réglementaires normales et que les plans d'urgence s'avèrent insatisfaisants en cas d'incident transfrontalier. La commission peut donc déjà prendre connaissance de tous ces documents et je suis disposé à les commenter et à en débattre à tout moment.

Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Le premier ministre n'observe pas le Règlement de la Chambre. Il n'a pas tenu ses engagements et n'a pas fourni les rapports à temps. Nous ne pouvons pas travailler dans ces conditions.

Eerste minister Guy Verhofstadt: (...)

Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de eerste minister, u was reeds op 14 januari in het bezit van een rapport. U wilt alles naar u toetrekken en met de inhoud naar de pers stappen, zonder dat wij over de informatie beschikken.

Le **président**: M. Devlies m'interroge sur l'ordre des travaux. Soit, nous reprenons l'ordre des travaux tel qu'il est inscrit et chacun pose sa question, développe son interpellation et le premier ministre répond. Soit, si l'on estime que l'on n'a pas suffisamment d'éléments pour poser ses questions et développer son interpellation aujourd'hui, nous reportons ce point de l'agenda à la semaine prochaine, en accord avec le premier ministre. Il existe deux possibilités mais il ne faut pas être entre les deux. Soit chacun pose sa question ou pose son interpellation, soit nous reportons le tout!

Je vous demande d'intervenir sur ce point. Il faut savoir ce que vous voulez. Etre entre les deux, ce n'est pas possible! Par conséquent, si vous souhaitez prendre connaissance des documents, que nous reprenions le débat et que nous réinscrivions ces points à l'ordre du jour d'une prochaine réunion, je n'ai aucun problème mais on ne fait pas tout en même temps.

François-Xavier de Donnea (MR): Monsieur le président, je demande que l'on respecte l'ordre du jour et que l'on n'utilise pas des subterfuges de procédure pour bouleverser l'ordre du jour, ce qu'a fait M. Devlies. J'estime que ce n'est pas correct.

De **voorzitter**: We moeten beslissen wat we doen. Ofwel worden de vragen gesteld en de interpellaties gehouden ofwel, als we over voldoende elementen menen te beschikken, stellen we het geheel uit tot volgende week.

Marie Nagy (ECOLO): Monsieur le président, comme M. de Donnea, je suis d'avis que l'on puisse suivre l'ordre du jour. Cependant, je regrette que les rapports n'aient pas été transmis comme prévu et comme promis par le premier ministre.

François-Xavier de Donnea (MR): Ik vraag dat de agenda wordt gerespecteerd en dat er geen procedure-uitvluchten worden gezocht. Wat de heer Devlies heeft gedaan is niet correct.

Marie Nagy (ECOLO): Ik ben dezelfde mening toegedaan, maar ik betreur dat het verslag niet werd bezorgd als het beschikbaar is.

Le **président**: Le premier ministre va s'en expliquer en répondant à votre question si vous la posez aujourd'hui. Souhaitez-vous poser votre question aujourd'hui?

Marie Nagy (ECOLO): Oui, je souhaite poser ma question.

Le **président**: Parfait! M. de Donnea et Mme Nagy posent leurs questions aujourd'hui. Monsieur Devlies, souhaitez-vous développer votre interpellation aujourd'hui?

Marie Nagy (ECOLO): Monsieur le président, pourrais-je vous dire quelque chose en complément?

Carl Devlies (CD&V): Mijnheer de voorzitter, u hebt een alternatief geformuleerd...

Marie Nagy (ECOLO): Monsieur le président, je vous signale que rien n'empêche – puisque nous ne sommes pas en possession du rapport – de revenir par la suite sur la question.

Marie Nagy (ECOLO): Dat neemt niet weg dat wij op die kwestie kunnen terugkomen zodra we het verslag in handen hebben.

Le **président**: C'est un autre problème, madame Nagy. Le droit d'interpellation et de question du parlementaire est tel qu'il est prévu

De **voorzitter**: Iedereen kan voor zichzelf beslissen: nu de

par le Règlement. Aucune atteinte ne peut être portée à ce droit.

interpellation ontwikkelen of ze uitstellen omdat men meent over onvoldoende elementen te beschikken.

Carl Devlies (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik stel voor dat we een grondige discussie houden binnen deze commissie. Dat kan enkel op basis van de rapporten, waarvan we momenteel geen kennis hebben. Ik zou ingaan op uw suggestie om de vergadering van de commissie te verdragen met één week, zodoende dat wij deze materie met kennis van zaken en kennis van de rapporten kunnen behandelen.

Carl Devlies (CD&V): Une discussion approfondie n'est possible que sur la base des différents rapports. Par conséquent, je demande un report d'une semaine.

Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, de afspraak was dat het debat zou worden gevoerd na de voorlegging van de rapporten. We kunnen het vandaag niet voeren. Als een van ons de vragen stelt, is het debat eigenlijk helemaal leeg en dan is er volgende week ook geen enkele mediabelangstelling meer voor. Ik zou u dus uitdrukkelijk willen vragen om het naar volgende week te versturen.

Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): L'accord que nous avions passé, c'était que nous n'entamerions le débat qu'après que nous aurions eu l'occasion de consulter les rapports. Si l'un de nous pose sa question maintenant, le premier ministre aura la possibilité de faire son petit numéro devant les caméras et tout débat futur n'aura plus de raison d'être et sera dénué de sens.

Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Mijnheer de voorzitter, voor mij is het geen enkel probleem om volgende week terug te keren, wanneer de parlementsleden de documenten hebben kunnen inzien. Eerlijk gezegd is het echter een van de weinige keren dat de uitvoerende machten het effectief respecteren om onmiddellijk na de beslissing van het Overlegcomité naar het Parlement te komen. Het Parlement krijgt vandaag de primeur van de conclusies van het Overlegcomité. Als u de primeur liever overlaat aan de pers, dan zal ik dat ook zo organiseren.

Guy Verhofstadt, premier ministre: Personnellement, je ne vois aucun inconvénient à ce que le débat soit reporté à la semaine prochaine. Je dois bien constater, cependant, que je présente au Parlement les conclusions du Comité de concertation sitôt que je les détiens et que votre commission ne veut pas en avoir la primeur!

Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): U zou ons de conclusies samen met de rapporten in primeur ter beschikking stellen.

Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Ik ga daarmee akkoord.

Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Als u dat doet, is het genoeg.

Le **président**: Je constate que Mme Nagy et M. de Donnea souhaitent poser leurs questions aujourd'hui et par conséquent je leur donnerai la parole. Par contre, je constate que M. Devlies et M. Laeremans souhaitent reporter leur question et leur interpellation, ce qui sera chose faite.

Carl Devlies (CD&V): Mijnheer de voorzitter, u hebt zelf gezegd dat dit niet kan. U hebt zelf gezegd dat we ofwel het debat vandaag integraal behandelen, ofwel het volledig debat naar een volgende bijeenkomst verdragen.

Le **président**: Chacun est maître de son interpellation. Je trouvais effectivement plus cohérent d'adopter la même attitude pour l'ensemble des questions et des interpellations sur le même sujet. Si ce n'est pas le cas, ce n'est pas le cas. Je suis à la disposition des parlementaires qui souhaitent questionner et interroger. Deux parlementaires souhaitent poser leur question ou interroger malgré tout. Ce sera chose faite. Je prends note que vous ne souhaitez plus prendre la parole aujourd'hui dans le cadre du débat.

Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, dit gaat tegen alle afspraken in, afspraken die uzelf en de eerste minister mee hebben onderschreven.

Carl Devlies (CD&V): Ofwel wordt het dossier vandaag in deze commissie behandeld, ofwel wordt de behandeling uitgesteld tot wanneer we kennis hebben kunnen nemen van de rapporten, die vandaag niet aan de leden van de commissie werden voorgelegd.

Le **président**: Vous êtes l'interpellateur. C'est vous qui décidez ce que vous souhaitez faire aujourd'hui.

De **voorzitter**: Ieder commissielid is meester van zijn eigen vraag of interpellatie. Wie wil zijn vraag nu stellen?

Carl Devlies (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik stel voor om het geheel van de discussie te verzenden naar de volgende bijeenkomst.

Carl Devlies (CD&V): Je souhaite un report de l'ensemble de la discussion.

Le **président**: Non, vous avez déposé une demande d'interpellation. Qu'est-ce que vous souhaitez faire?

Carl Devlies (CD&V): Als de commissie toch plaatsvindt, dan zal ik natuurlijk mijn interpellatie houden. Dat is nogal evident. Mijn voorstel is echter dat u de commissie uitstelt zodat we de kans krijgen om kennis te nemen van de inhoud van de rapporten en met kennis van zaken hier de discussie kunnen aangaan.

Carl Devlies (CD&V): Si la commission n'y consent pas, je me verrai contraint de développer mon interpellation aujourd'hui.

Le **président**: Deux parlementaires ont déposé une question et souhaitent la développer. Si vous souhaitez développer votre interpellation maintenant, dites-le moi.

Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Ik stel vandaag uit protest geen vragen. Ik zal ze volgende week stellen. Ik vind het echter beneden alle peil hoe u hier de commissie leidt en hoe u uw eigen woorden breekt.

Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): En guise de protestation, je refuse de poser ma question aujourd'hui. Je le ferai la semaine prochaine. Je regrette profondément que le président sorte de son rôle.

01 Questions et interpellation jointes de

- M. François-Xavier de Donnea au premier ministre sur "les conclusions qu'il a tirées des rapports relatifs à la gestion de l'incendie du site Marly" (n° 1453)
- M. Carl Devlies au premier ministre sur "le règlement du dossier Marly" (n° 227)
- Mme Marie Nagy au premier ministre sur "la gestion de l'incendie déclaré sur le site de l'ancienne cokerie du Marly et les conclusions du Comité de concertation sur les responsabilités" (n° 1551)

01 Samengevoegde vragen en interpellatie van

- de heer François-Xavier de Donnea aan de eerste minister over "de lessen die hij heeft getrokken uit de verslagen over de aanpak van de brand op de Marly-site" (nr. 1453)
- de heer Carl Devlies tot de eerste minister over "de afhandeling van het Marly-dossier" (nr. 227)
- mevrouw Marie Nagy aan de eerste minister over "de aanpak van de brand in de gewezen cokesfabriek Marly en de conclusies van het Overlegcomité over de aansprakelijkheid" (nr. 1551)

01.01 François-Xavier de Donnea (MR): Monsieur le président, je comprends d'autant moins l'attitude de MM. Laeremans et Devlies que l'ordre du jour a été établi par la Conférence des présidents, à laquelle participent leurs chefs de groupes. Je ne comprends donc vraiment pas l'attitude de nos collègues aujourd'hui. Monsieur le président, je crois que vous faites bien de laisser se dérouler l'ordre du jour, d'autant plus que je trouverais absurde que nous devions

01.01 François-Xavier de Donnea (MR): Ik begrijp de houding van de heren Devlies en Laeremans niet. Hun fractieleiders zijn immers aanwezig tijdens de Conferentie van de voorzitters, waarop over de agenda wordt

apprendre par la presse ce que le premier ministre a l'obligance de nous expliquer en primeur aujourd'hui. Je tiens donc absolument à poser ma question, ce que je vais faire maintenant.

Monsieur le président, chers collègues, en date du 14 janvier dernier, faisant suite aux inquiétudes formulées quant aux péripéties qui ont entouré le début du démantèlement des superstructures du site du Marly, vous aviez annoncé, monsieur le premier ministre, que vous alliez demander un rapport aux gouvernements régionaux concernés, bruxellois et flamand, au gouverneur de l'arrondissement administratif et à la ville de Bruxelles.

Aujourd'hui, nous avons entendu que ces rapports étaient rentrés et que le comité de concertation avait pu dégager une position commune. Je ne serai pas trop long, car je suis impatient d'entendre les conclusions que vous tirez de tout cela.

Toutefois, j'aimerais rappeler quelques faits qui montrent à quel point les structures actuelles en Région bruxelloise pour gérer des situations de catastrophe ou susceptibles de dégénérer en catastrophe, sont totalement inadéquates. Totalement inadéquates, je le répète.

En observant les faits, on s'aperçoit que l'incendie se déclare à 13.30 heures le 10 décembre 2003. On constate une inertie totale pendant plusieurs jours de la part du bourgmestre de la ville de Bruxelles et de la gouverneure de l'arrondissement administratif. Et ce n'est qu'à la demande du directeur du Port, le 15 décembre dernier, que la gouverneure pense à organiser le lendemain matin, soit cinq jours et vingt heures après le début de l'incendie, une réunion du comité de coordination des crises.

J'ai obtenu la chronologie exacte de tout ce qui s'était passé, minute par minute, grâce à des rapports, notamment celui établi par le Port. A aucun moment, on ne fait allusion à une intervention quelconque du bourgmestre qui pourtant avait décidé de signer un arrêté de démolition d'urgence "en raison des dangers que présenteraient certaines des superstructures subsistantes". Ces dernières étaient là depuis dix ans mais présentaient soudainement un danger. Ce bourgmestre signe un arrêté et disparaît; il n'apparaît plus dans aucun des rapports chronologiques concernant l'évolution des faits. J'ignore ce que fait la gouverneure, mais elle attend cinq jours et vingt heures avant de convoquer une réunion.

Dans "De Tijd" d'hier, j'ai lu un résumé du rapport de la gouverneure où elle explique qu'elle n'a pas à organiser de réunion parce qu'il n'y avait soi-disant pas de centre de crise. A mon sens, lorsqu'un événement pareil se produit, on organise au moins une réunion, quel que soit l'état des infrastructures téléphoniques ou autres dont on dispose.

Je m'inquiète sérieusement, monsieur le premier ministre, de constater l'inertie totale et du bourgmestre de la ville de Bruxelles et de la gouverneure, pendant plusieurs jours après le départ de l'incendie. Je pense que c'est un indice grave des déficiences actuelles des mécanismes de gestion des catastrophes ou des catastrophes potentielles à Bruxelles.

beslist. Het zou toch absurd zijn dat we wachten op de persberichten, terwijl de premier bereid is ons vandaag de primeur te geven.

Uit de verslagen die de eerste minister aan de deelstaatregeringen, aan de gouverneur van het administratief arrondissement Brussel en aan de stad Brussel vroeg ingevolge de onrust die naar aanleiding van de ontmanteling van de bovengrondse structuur van de Marly-site was gerezen, is gebleken dat de bestaande structuren voor rampenbeheer volstrekt ontoereikend zijn.

De structuren bleken niet te voldoen, noch op het niveau van de Brusselse burgemeesters noch op het niveau van de gouverneur van het administratief arrondissement Brussel, die pas meer dan vijf dagen na het ontstaan van de brand een vergadering belegde.

Er moeten dus radicale maatregelen worden genomen om de structuren bij te sturen. Ongetwijfeld is het dat wat u vanochtend heeft gedaan.

De dubbele bevelstructuur tussen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de gouverneur van het administratief arrondissement kan niet werken.

Welke conclusies trekt u uit de vier verslagen? Welke straffen zal u opleggen en welke corrigerende maatregelen zal u nemen?

Wat heeft het Overlegcomité vanmorgen beslist?

Je ne suis pas le seul à m'inquiéter. Un vent favorable m'a procuré le rapport du commissaire du gouvernement bruxellois auprès du Port, qui a d'ailleurs écrit à plusieurs personnes pour faire rapport comme la loi le lui impose. Ce rapport nous dit qu'apparemment, le stade 1 du plan catastrophe – les pompiers - n'aurait jamais été dépassé, alors que les stades 2 – bourgmestre -, 3 – gouverneur – et même 4 – ministre de l'Intérieur – auraient dû être déclenchés successivement ou immédiatement.

Ce commissaire du gouvernement, qui écrit à M. Chabert, continue en disant que "dès lors, des problèmes de coordination entre les intervenants aux différents niveaux décisionnels se sont manifestés. Il apparaît que, dans pareil cas, le plan catastrophe doit être rapidement déclenché et qu'un centre de crise, temporaire ou permanent" – inutile d'avoir un centre de crise permanent coûtant des millions d'euros et faisant double emploi avec le centre du ministre de l'Intérieur –, "existe pour que la gouverneure et le bourgmestre se mettent en branle".

Tout cela pour dire que les structures de gestion de crise à Bruxelles ont failli à leur devoir et à leur tâche. Etre gouverneur de Bruxelles, ce n'est pas être un gouverneur d'opérette. Il faut pouvoir intervenir également quand les choses vont mal et pas seulement pour participer à des manifestations patriotiques ou autres. Il me semble donc nécessaire de prendre des mesures radicales pour corriger ces structures.

Ne doutant pas de votre attitude constructive et volontariste en la matière, je suppose que c'est ce que vous avez fait ce matin.

En tout cas, la dualité de commandement qui existe actuellement à Bruxelles entre, d'une part, le gouvernement de la Région et, d'autre part, la gouverneure ne peut pas fonctionner. La situation mérite d'être corrigée.

J'en termine par ma question unique. Quelles conclusions vous inspirent, en termes de responsabilités, de sanctions éventuelles et de mesures à prendre pour corriger le tir à l'avenir, les quatre rapports que vous avez reçus? Qu'a décidé concrètement le comité de concertation de ce matin?

01.02 Carl Devlies (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, collega's, ik zou toch eerst even aan collega de Donnea willen signaleren dat ik wat ontgocheld ben over zijn houding die hij hier vandaag aanneemt. Wij zien elkaar geregd in de commissie voor de Financiën en de Begroting, waarvan de heer de Donnea de goede voorzitter is. Hier gaat het om een discussie tussen Parlement en regering. De heer de Donnea maakt hier de keuze voor de regering. Hij zit natuurlijk in een vrij comfortabele situatie, want ik vermoed dat bepaalde documenten wel in zijn bezit zijn. Ik kan me moeilijk inbeelden dat hij niet in het bezit is van het verslag van de heer Ducarme.

Ik vind dat, wanneer er een debat wordt gevoerd over een bepaalde materie, het Parlement en de regering met gelijke wapens moeten kunnen vechten. Dat is hier duidelijk niet het geval, aangezien de oppositie niet beschikt over de rapporten in tegenstelling tot de regering en de eerste minister. Wij debatteren hier dus niet met

01.02 Carl Devlies (CD&V): Je suis déçu par l'attitude de M. de Donnea qui choisit le camp du gouvernement dans le cadre de la discussion qui l'oppose au Parlement. Je ne lui poserai pas la question, mais je présume qu'il est bien en possession du rapport du ministre-président bruxellois, M. Ducarme. Le Parlement et le gouvernement doivent pouvoir lutter à armes égales. Le président n'a malheureusement pas saisi l'occasion qui lui était offerte de veiller à ce qu'il en soit ainsi.

Marly était déjà réputée par le

gelijke wapens; dat is geen correcte manier van handelen.

Mijnheer de voorzitter, we hebben u een alternatief gegeven; we hebben u de mogelijkheid gegeven om die ongelijke strijd te vermijden, maar u bent daar niet op ingegaan. U hebt uw verantwoordelijkheid genomen, maar u hebt zich vergist.

Nu kom ik tot de kern van de zaak: de milieuramp die zich voordeed naar aanleiding van de brand van de oude cokesfabriek Carcoke, voorheen Marly, gevestigd te Neder-over-Heembeek. Dat bedrijf stond vroeger reeds bekend als de fabriek van de zoete dood wegens de vele longaandoeningen die bij het personeel voorkwamen. Er zijn weinig personeelsleden van Marly of Carcoke die de normale pensioengerechtigde leeftijd haalden. De meesten dienden voor het bereiken van het pensioen reeds af te haken door vele fysische problemen, meestal longaandoeningen.

De afbraak van deze fabriek en de zuivering van de terreinen zou op zichzelf natuurlijk een goede zaak zijn, die iedereen toejuicht. De amateuristische en onverantwoorde manier waarop een en ander is verlopen, en de fouten die zich hebben opgestapeld, hebben echter gezorgd voor een milieudrama.

Ik zal hier nu niet het proces maken van wat zich vooraf heeft voorgedaan. Wat mij vandaag interesseert, zijn de gebeurtenissen na de milieuramp, dus vanaf 10 december 2003. Het ging om een brand waarvan de rook zich verspreid heeft over niet enkel Vlaams-Brabant, maar ook over Limburg en zelfs tot in Duitsland. Tot in het centrum van de stad Leuven werd de rook waargenomen en ondervonden wij de nadelige gevolgen. Na het draaien van de wind na een aantal dagen heeft men ook in het Brussels Gewest ondervonden dat het hier om een bijzonder ernstige zaak ging.

De bewoners in de onmiddellijke omgeving van de site hebben het natuurlijk nog veel erger te verduren gehad dan wie op grotere afstand woonde, zoals in Leuven, Diest of Limburg. Ik wil toch even uit een krantenartikel citeren van 19 december 2003 waaruit blijkt dat we hier toch met een bijzonder ernstige zaak te maken hadden.

Ik zal het even voorlezen. Het is een kort artikel.

"Astmapatiëntjes blijven binnen tijdens de speeltijd."

"Tot in de klas van juffrouw Ann Verlooy in Vilvoorde dringt de stank van de brandende Marly-torens door. 'Ramen en deuren sluiten heeft weinig zin,' weet Ann Verlooy, die voor de zesde klas van de Heilig Hart-school staat. 'Je kan die scherpe geur hoe dan ook niet buitensluiten. Kinderen met astma houden we uit voorzorg en op aanraden van de dokter binnen tijdens de speeltijd. Officieel hebben we van het stadsbestuur nog niets gehoord, ze hebben ons niet gevraagd voorzorgsmaatregelen te nemen. We gaan er dus van uit dat de rook geen schadelijke stoffen bevat, maar aangenaam is anders.'

Sinds vorige week donderdagnamiddag is de geur van de branden duidelijk te ruiken in de Heilig Hart-school. 'Voordien zat de wind in de andere richting en hadden we er weinig last van. Donderdagmiddag roken we plots de geur van smeltend plastic. Eerst dachten we dat de

passé comme l'usine où l'on mourait à petit feu. La plupart des travailleurs devaient cesser le travail avant l'âge de la retraite parce qu'ils étaient atteints d'une affection pulmonaire.

L'assainissement des terrains constitue en soi une bonne chose. Mais l'amateurisme dont il a été fait preuve a causé un drame écologique.

Le 10 décembre 2003 se déclarait l'incendie dont les fumées se sont propagées à travers l'ensemble du Brabant flamand, du Limbourg, jusqu'en Allemagne. Lorsqu'après quelques jours le vent a changé de direction, la Région bruxelloise a également été touchée.

Un article de journal du 19 décembre permet de se rendre compte de la gravité de la situation. Une enseignante d'une école voisine y explique qu'elle a dû confiner les enfants astmatiques à l'intérieur de l'école sur avis médical, mais que l'odeur pénétrait dans la classe même lorsque les portes et les fenêtres étaient fermées. Pour l'enseignante, la fumée ne pouvait pas être nocive puisque l'administration communale n'avait diffusé aucun message officiel.

Les jours suivants, il s'est clairement avéré que la fumée était bel et bien nocive, surtout parce qu'elle contenait des HAP (Hydrocarbures aromatiques polycycliques). Il y a eu une augmentation du risque de développer un cancer compte tenu de la présence dans l'air ambiant de trois substances cancérogènes. Le risque d'allergies a également augmenté et les astmatiques ont eu à souffrir davantage de leur maladie.

Du 9 au 19 décembre 2003, la lutte contre l'incendie s'est déroulée de manière chaotique. Les différents niveaux de pouvoir se rejettent la responsabilité: de

lichtjes in de kerstboom aan het verbranden waren", weet collega Marleen Verdickt. 'De kinderen zijn goed op de hoogte van wat er is gebeurd en ook op school praten we erover, maar echt ongerust zijn ze niet. Ze spelen ook nog steeds buiten tijdens de speeltijd. Wel houden we de kinderen met astma op doktersvoorschrift binnen wanneer de anderen buiten spelen."

Dat is een artikel van 19 december 2003, dus 9 dagen nadat de ramp zich voordeed. De volgende dagen is het duidelijk geworden dat de rookpluimen wel degelijk giftige stoffen bevatten. Vooral de polycyclische aromatische koolwaterstoffen, beter gekend als PAK's, vormen een bedreiging. Er is op de eerste plaats een verhoogd kankerrisico. Er zijn minstens drie kankerverwekkende stoffen in de lucht verspreid, er is een gevaar voor allergieën en astmalijders kunnen als gevolg van die verontreiniging te maken hebben met een verergering van hun aandoening.

Wat heeft de overheid gedaan in die periode van 9 tot 19 december? Welnu, het was een chaotisch gebeuren. Doorschuiven van verantwoordelijkheden gebeurde van het ene niveau naar het andere, van de stad Brussel naar de provincie, – de bevolking heeft ontdekt dat Brussel ook nog over een gouverneur beschikt, ramp o ramp, zou ik bijna zeggen: mevrouw Véronique Paulus de Châtelet, wat een bijzonder interessante ontdekking is voor de bevolking van Brussel en voor de rest van Vlaanderen uiteraard – van de provincie naar het Vlaamse Gewest en dan natuurlijk naar de federale overheid. De federale overheid, daarvan hebben wij gedurende 10 dagen niets gehoord. Die was niet te bekennen tot de eerste minister op 19 december verontwaardigd gezegd heeft: dat kan zo toch niet, ik moet een aantal rapporten ter beschikking hebben die wij tot vandaag echter nog niet hebben mogen inkijken.

Ik veronderstel, mijnheer de eerste minister, dat u ook wel een rapport zult hebben opgevraagd bij uw eigen federale diensten, bij uw eigen federaal ministerie van Binnenlandse Zaken, en dat u nu wel in het bezit bent van die rapporten.

Ik vat het even samen. Waarover gaat het? Er doet zich een ernstige milieuramp voor. Niemand is verantwoordelijk voor het gebeuren.

Tot daar nog aan toe, er gebeuren nog ongevallen waar niemand zogenaamd verantwoordelijk voor is. Gelukkig hebben we nog rechtkanten die kunnen oordelen wie er verantwoordelijk is. Wat echter erger is, niemand heeft zich nadien verantwoordelijk gevoeld voor de gevolgen, niemand heeft de leiding genomen van de operaties die noodzakelijk waren om deze ramp te bestrijden. Er is een chaos ontstaan. Verschillende overheden zijn met elkaar in publiek debat gegaan terwijl de giftige rookpluim zich gedurende bijna tien dagen verspreid heeft, zelfs tot in aangrenzende landen. Er werden geen maatregelen genomen. Iedereen heeft op televisie kunnen vaststellen hoe werknemers onbeschermd op de plaats van de brand rondliepen. Ik heb daarnet het citaat gegeven van de kinderen in het schooltje vlakbij de plaats van de ramp gelegen. Kinderen hebben dus les gekregen in een giftige omgeving zonder dat er één enkele maatregel genomen is. Wat nog erger is, er is nauwelijks communicatie gevoerd. De communicatie die dan toch gevoerd is was dan nog fout en misleidend. De gouverneur van Brussel heeft op plechtige wijze verklaard dat er geen enkel gevaar

la ville à l'Etat fédéral en passant par la province, le gouverneur, et la Région. A l'évidence, nul ne se sentait responsable de cette grave catastrophe écologique et, pire encore, nul n'a pris la direction des opérations en vue de combattre la catastrophe. La communication fut absente ou presque et lorsque des informations étaient diffusées, elles étaient erronées ou trompeuses. Ainsi, le gouverneur de Bruxelles a annoncé qu'il n'y avait aucun danger, qu'il ne s'agissait que de combustion de charbon de bois. Voilà donc notre Etat modèle belge où tout fonctionne si vite et si bien.

Où était le gouvernement fédéral le jour de la catastrophe et le lendemain? Quelles initiatives les ministres de l'Intérieur, de la Santé publique et de l'Environnement ont-ils prises? Une concertation a-t-elle été organisée avec les services de santé et de sécurité, avec le gouverneur de la Région de Bruxelles-Capitale et les gouverneurs des provinces du Brabant flamand et du Limbourg?

Pour quelle raison la phase 4 du plan d'urgence n'a-t-elle pas été déclenchée? Pourquoi n'y a-t-il eu aucun interlocuteur pour le Brabant flamand? Comment la communication s'est-elle déroulée avec la population?

Quelles mesures ont-elles été effectuées? Où? Quand? Par qui? Quels en ont été les résultats?

Une enquête de suivi médical sera-t-elle menée, particulièrement pour les personnes qui travaillaient sur le site, les pompiers, les services de sécurité et les personnes qui habitent dans un rayon d'un kilomètre autour du site?

Est-il exact que l'enquête pénale a été classée sans suite? Pourquoi? Pour quelle raison aucun juge d'instruction n'a-t-il été désigné?

was en dat het om niet meer ging dan het verbranden van een beetje houtskool. Mijnheer de eerste minister, dat was de communicatie van de overheid naar de bevolking terwijl wij nadien te weten zijn gekomen welke schadelijke stoffen in de lucht verspreid zijn. Ik spreek hier nu over december 2003. Het gaat wel degelijk over België, over de Belgische modelstaat waar alles zo snel en efficiënt verloopt.

Ik ga nu over tot het stellen van een aantal concrete vragen. Waar was de federale regering de dag van de ramp en de dagen nadien? Welke initiatieven werden genomen door de federale ministers van Binnenlandse Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu? Werd er een gemeenschappelijk overleg georganiseerd met de verschillende milieudiensten, gezondheidsdiensten en veiligheidsdiensten? Werd er een overleg georganiseerd met de provinciegouverneurs van Brussel, Vlaams-Brabant en Limburg? Waarom werd fase vier van het rampenplan niet afgekondigd? Waarom werd alleen in het Brussels Gewest een aanspreekpunt georganiseerd en niet in Vlaams-Brabant? Hoe verliep de communicatie met de bevolking? Werden er in feite van overheidswege initiatieven overwogen, minimale initiatieven die er bijvoorbeeld uit kunnen bestaan dat men aanbeveelt om ramen en deuren te sluiten in klaslokalen, of maximale initiatieven zoals de evacuatie van bepaalde zones? Welke metingen werden uitgevoerd? Door wie werden die uitgevoerd? Waar en wanneer is dat gebeurd en wat zijn de resultaten? Gebeurt er al dan niet een medisch opvolgingsonderzoek? Ik maak mij dan vooral zorgen over diegenen die op de Marly-site gewerkt hebben gedurende de tien dagen van de brand. Ik denk aan de werknemers die daar bedrijvig geweest zijn.

Ik denk ook aan de mensen van de brandweer en van de veiligheidsdiensten. Ik denk ook aan de bewoners uit de omgeving van de Marly-site. Het lijkt mij normaal dat men vooral in een cirkel van ongeveer één kilometer, ook rekening houdende met de windrichtingen, een onderzoek zou voeren. Ik hoop dat dit is gebeurd.

Wat is er gebeurd met het strafrechtelijke onderzoek door het parket? Is het juist, zoals ik in een aantal kranten heb gelezen, dat het onderzoek werd geseponeerd? Waarom werd het geseponeerd? Waarom werd geen onderzoeksrechter aangesteld?

Mijnheer de eerste minister, is het juist dat de uitvoeringsbesluiten inzake rampenbestrijding door de federale regering nog steeds niet werden genomen?

Ten slotte, hoe zult u in de toekomst optreden indien zich nog nieuwe, gewestoverschrijdende milieurampen voordoen?

01.03 Marie Nagy (ECOLO): Monsieur le président, je tiens à dire que je regrette beaucoup que les documents n'aient pas été transmis, de manière à rendre le débat beaucoup plus précis et complet. J'entends bien que l'on va essayer de s'en tirer par une explication, mais les choses seraient plus simples si chacun disposait de l'information nécessaire.

Des collègues l'ont dit avant moi, ce qui est assez frappant dans cet accident, dont M. de Donnea a rappelé la chronologie comme je l'avais fait le 14 janvier dernier, c'est que ce site se trouve, pour

Est-il exact que le gouvernement n'a toujours pas élaboré les arrêtés d'exécution relatifs à la lutte contre les catastrophes?

Comment le gouvernement compte-t-il réagir à l'avenir face à des catastrophes écologiques dépassant les limites des Régions?

01.03 Marie Nagy (ECOLO): Ik vind het jammer dat de documenten niet werden bezorgd.

Op de site in kwestie heeft zich geen buitengewoon ernstig ongeval voorgedaan, maar beeld u zich eens in dat de vlakbij gelegen Seveso-geklasseerde site door een soortgelijk ongeval wordt

rappel, près d'un autre site qui est, lui, un site Seveso et que l'accident qui est arrivé au Marly ne présente pas la même gravité ou une gravité importante avec victimes, etc. En dehors des questions qui ont été posées concernant l'environnement et la santé, cela reste un événement qui jusqu'à présent n'est pas d'une gravité extrême comme pourrait l'être un accident dans la zone classée Seveso, à proximité. Si l'on constate le même cafouillage, les mêmes difficultés, le même "c'est pas moi, c'est l'autre", à "j'avais pas vu mais peut être que ...", alors on aura raté, dans le cas de cet incident ci, l'occasion de préparer un véritable plan d'intervention en cas de danger sérieux.

Ce qui me frappe – et je ne sais s'il faut tirer directement sur un gouverneur d'opérette ou sur quelqu'un d'autre -, c'est que ni le responsable de l'environnement, ni le responsable de la sécurité, ni le propriétaire du terrain, personne n'a cru bon d'agir plus tôt que cinq ou six jours après le déclenchement du problème, donc, même pas par effet de précaution, en se demandant ce qui se passe et s'il ne faudrait pas prendre de mesures. Et comme je vous le disais le 14 janvier, il est clair que le fait que plusieurs Régions - dans ce cas-ci, la Région flamande et la Région bruxelloise - étaient concernées, supposait l'application, le déclenchement de la phase 4 du plan catastrophe.

Dès lors, des questions précises méritent d'être rappelées. Monsieur le premier ministre, je voudrais recevoir des réponses aussi précises que possible à mes questions, et pas simplement une déclaration de bonnes intentions indiquant qu'on fera mieux à l'avenir. J'espère, bien entendu, qu'à l'avenir on fera mieux! En attendant, on ne peut pas rester dans une sorte d'impunité sur le manque de réaction, dans ce cas ci.

Il est clair que la Région bruxelloise dispose d'un gouverneur qui, si on s'en réfère au territoire de la Région de Bruxelles-Capitale, est relativement bien loti pour préparer convenablement ses interventions puisque, pour la même fonction, il y a un gouverneur pour le Hainaut et un gouverneur pour l'ensemble de la province de Liège.

D'où une question précise sur l'action du gouverneur qui, monsieur le premier ministre, est sous la tutelle du ministre de l'Intérieur. A mon sens, l'action du gouverneur en Région de Bruxelles-Capitale entraîne la responsabilité du ministre de l'Intérieur.

En effet, le ministre de l'Intérieur disposait également de six jours pour s'inquiéter auprès de la gouverneure, afin de savoir quelles mesures pouvaient être prises.

Mes questions sont les suivantes:

- Ressort-il des conclusions du comité de concertation qu'il y a eu manquement dans le chef des acteurs et si oui lesquels?
- Avez-vous obtenu une réponse concernant le non-déclenchement de la phase 4 du plan catastrophe alors que les deux Régions étaient concernées par l'incendie?
- Confirmez-vous que c'est au ministre de l'Intérieur qu'il appartient de coordonner les opérations, comme l'a déclaré le ministre-président de la Région bruxelloise?

Pouvez-vous, monsieur le premier ministre, m'apporter ces précisions de manière explicite et pas uniquement dans le sens des

getroffen en dat er op dezelfde manier wordt geknoeid, dan hadden we een mooie gelegenheid voorbij laten gaan om de interventions in geval van gevaar voor te bereiden.

Noch de milieuvantwoordelijken, noch de veiligheidsverantwoordelijken, noch de eigenaar van het terrein vonden het nodig om eerder dan vijf dagen na het begin van het probleem in actie te komen.

Omdat meerdere zones betrokken waren, had fase 4 van het rampenplan moeten worden afgekondigd.

Het vastgestelde niet-optreden mag niet ongestraft blijven.

De verantwoordelijkheid van de minister van Binnenlandse Zaken is ook in het geding: als toezichthoudende overheid van de gouverneur van het administratief arrondissement Brussel heeft hij haar pas na vijf dagen gevraagd welke maatregelen er konden getroffen worden.

Heeft het Overlegcomité tekortkomingen vastgesteld, en zo ja, welke?

Om welche reden werd fase vier van het rampenplan niet afgekondigd?

Kan u bevestigen dat de minister van Binnenlandse Zaken de operaties moet coördineren?

Ik verlang duidelijke antwoorden die ondubbelzinnig aantonen waar de verantwoordelijkheden liggen om in de toekomst nog grotere rampen in de kanaalzone te voorkomen.

améliorations à venir? Dans ce cas-ci, qui a fait quoi et à quel moment? Il faut d'éviter des situations qui pourraient être autrement plus dramatiques dans cette zone du canal.

01.04 Eerste minister Guy Verhofstadt: Mijnheer de voorzitter, ik wil eerst nog even duidelijk maken dat ik op 19 december 2003 aan de verschillende beleidsniveaus de opdracht heb gegeven om de zaak-Marly te evalueren. Ik denk immers dat iedereen toen al – men heeft daarvoor geen onderzoek nodig – met het blote oog kon vaststellen dat de afwikkeling duidelijk een gebrek aan coördinatie tussen de verschillende niveaus van bestuur in ons land vertoonde. Ik heb het over stedelijke, regionale, provinciale en federale niveaus. Een groot deel van de problemen is daaraan te wijten.

Ik zal u onmiddellijk de conclusies van het Overlegcomité geven. Eerst wil ik echter zeggen dat iemand die een ontmantelingoperatie doet, een grote verantwoordelijkheid draagt om voorzorgsmaatregelen te nemen om een dergelijke operatie veilig te laten verlopen. Dat is mijn persoonlijke mening. Ik vind het ook gemakkelijk van sommigen om wie aan het einde van de keten staat, te beschuldigen en verantwoordelijk te stellen voor de ramp in de plaats van dat men gaat kijken naar het begin van de keten. Neen, dit is geen ramp in de klassieke betekenis van het woord, zoals een of ander natuurfenomeen dat niemand kon verhelpen. Integendeel, het gaat hier om de ontmanteling van een fabriek. Men wist dus dat hieraan potentiële gevaren en risico's waren verbonden. Het is voor mij heel duidelijk dat wie beslist tot ontmanteling, de verantwoordelijkheid draagt om de nodige voorzorgsmaatregelen op voorhand te nemen. Men moet niet daarna, gemakkelijkerwijs, met de vinger wijzen naar wie voor de begeleiding van rampen en rampenplannen verantwoordelijk is. Als men voldoende voorzorgsmaatregelen had genomen, zou men veel beter in staat zijn geweest om daarna de gevolgen van een ontmanteling te beheersen. Dat ter inleiding.

Wij leven in een samenleving waarin men steeds vaker beslissingen neemt maar er de verantwoordelijkheid niet voor op zich neemt en afschuift op anderen, alsof men zelfs bij het nemen van een beslissing geen verantwoordelijkheid draagt voor de eventuele gevolgen van zo'n beslissing.

Desalniettemin, gelet op de wijze van afwikkeling, heb ik een aantal rapporten gevraagd, met name aan de gouverneur, de stad Brussel, het Brussels Gewest en de Vlaamse regering. De Vlaamse regering werd hierbij betrokken meer wegens de gevolgen dan door de verantwoordelijkheid die zij draagt over de afwikkeling van de Marly-brand. Ik heb in totaal vier rapporten binnengekregen. Ik excuseer mij bij de leden van de commissie, omdat ik de datum van 28 januari niet heb gehaald. Het staat ook in mijn antwoord dat ik de rapporten mogelijk enkele dagen later zou afleveren. De reden daarvoor is dat het Overlegcomité is verschoven van 28 januari naar 11 februari en wij dus pas vandaag de conclusies van de rapporten hebben doorgenomen en besproken en daaruit conclusies hebben getrokken.

Welke zijn die conclusies, mijnheer de voorzitter?

In de eerste plaats stellen wij vast – dat is letterlijk opgenomen in de conclusies van het verslag – dat alle overheden, alle betrokken

01.04 Guy Verhofstadt, premier ministre: Le 19 décembre 2003, j'ai demandé aux différents niveaux de pouvoir d'évaluer la situation car il y avait manifestement un manque de coordination entre les différents niveaux.

Il incombe toutefois en premier lieu à celui qui entreprend une opération de démantèlement de ce type de prendre des mesures de précaution suffisantes. C'est une erreur de ne pas le reconnaître et de s'en prendre immédiatement à ceux qui se trouvent en bout de chaîne, à savoir les responsables des plans d'urgence. En fin de compte, il ne s'agit tout de même pas d'un phénomène naturel dont personne n'est responsable. Dans notre société, la responsabilité des décisions et des fautes est de plus en plus souvent rejetée sur autrui.

J'ai reçu un rapport de la Ville de Bruxelles, du gouverneur de la Région de Bruxelles-Capitale et du gouvernement flamand car les conséquences étaient perceptibles jusqu'en Flandre. Ce n'est qu'aujourd'hui que nous avons examiné ces rapports avec les différents gouvernements au sein du Comité de concertation et formulé une série de conclusions.

Il est établi que toutes les autorités ont réagi conformément à leurs tâches et missions légales et à la réglementation existante. Cela vaut également pour l'intervention du gouverneur qui a déclenché la phase 2 du plan d'urgence le 10 décembre et la phase 3 le 15 décembre lorsque l'incendie s'est ravivé. Il n'était pas nécessaire de déclencher la phase 4 du plan d'urgence: cette phase ne s'impose que lorsqu'il n'y a pas de moyens suffisants pour faire face à la situation, lorsqu'il y a des victimes directes ou que les

diensten wel degelijk conform hun wettelijke opdrachten en taken hebben gereageerd. Op grond van de rapportage en de verslaggeving heeft elk van de diensten en elk van de respectieve overheden dat gedaan op basis van de regelgeving die aan hun optreden een rechtvaardigingsgrond biedt. Alle verschillende overheden hebben weldegelijk geïnterveneerd conform hun wettelijke opdrachten en taken, op basis van de bestaande reglementering en de bestaande wetgeving.

Concreet, het optreden van de gouverneur, waarover heel wat vragen zijn gesteld, was conform de principes van fase 2 van het rampenplan van 10 december en conform fase 3 van het rampenplan vanaf 15 december, namelijk bij de heropflakkering van de brand. Zoals u weet, hadden wij bij deze Marly-brand eigenlijk twee fases. De heer Devlies heeft ons daarnet nog even in detail herinnerd aan de verschillende fases van de brand.

Het Overlegcomité heeft vastgesteld dat op grond van de informatie toen werd geoordeeld dat een afkondiging van fase 4 van het rampenplan niet nodig was om de heel eenvoudige reden dat fase 4 van het rampenplan alleen wordt afgekondigd wanneer er onvoldoende middelen ter beschikking zijn om de zaken te keren, wanneer er directe slachtoffers zijn, wanneer de vitale belangen van de natie bedreigd zijn en wanneer – met andere woorden – één provincie onvoldoende hulporganisaties kan inzetten om de hulpoperaties te coördineren, te bevolken en te leiden. Welnu, in geen enkel van de gevallen heeft zich dat hier voorgedaan. Men is dus gebleven binnen fase 3 van het rampenplan. Fase 4 – de meest belangrijke, hoogste fase – is niet afgekondigd, omdat aan geen enkele van de voorwaarden van fase 4 van het rampenplan werd voldaan.

Dat is de eerste conclusie die wij vandaag in het Overlegcomité hebben getrokken.

Ik kom tot onze tweede conclusie.

Het is echter wel duidelijk dat onze rampenplannen en onze vigerende regelgeving niet zijn aangepast aan rampen en incidenten die de grenzen van de Gewesten en de regio's in ons land overschrijden. We moeten de schuld natuurlijk niet leggen bij de federalisering van het land, maar doordat een groot deel van de bevoegdheden is overgeheveld – veel van die bevoegdheden zitten op gewestelijk vlak – hebben wij in de huidige regelgeving, meer bepaald in onze rampenplannen, de grensoverschrijdende incidenten en catastrofes onvoldoende in kaart gebracht en opgenomen.

Zeker met betrekking tot de informatie van de bevolking, kan er terzake een groot tekort worden vastgesteld. Dat was vandaag de tweede conclusie van het Overlegcomité.

De derde conclusie is dat de bevoegdheidsverdeling tussen diverse overheden van verschillende bestuursniveaus, nood heeft aan nieuwe afspraken in verband met zowel het pro-actief als het curatief bestrijdend optreden tegen incidenten die gevolgen kunnen hebben over de grenzen van verschillende gemeenten, van verschillende provincies en van verschillende Gewesten heen.

intérêts vitaux de la Nation sont menacés et lorsqu'une province n'est pas en mesure d'envoyer suffisamment de services d'aide pour coordonner l'opération, la diriger ou y envoyer des effectifs. Aucune de ces conditions n'était remplie.

Il est certain que notre réglementation n'est pas adaptée aux catastrophes qui dépassent les frontières des régions. Il y a de toute évidence de très sérieuses lacunes en ce qui concerne l'information de la population.

Ensuite, la répartition des compétences entre différentes autorités à des niveaux de pouvoir différents devrait faire l'objet de nouveaux accords concernant la gestion proactive et curative des incidents dont les conséquences dépassent les frontières des communes, des provinces et des régions.

De plus, il a été convenu de remédier aux deux lacunes dont souffrent les plans d'urgence pour la fin du mois d'avril 2004. De nouvelles mesures y seront incluses en ce qui concerne les incidents ayant des effets sur l'environnement et un échange d'informations contraignant est prévu pour les incidents aux effets transfrontaliers.

Het vierde besluit van het Overlegcomité is dat wij vandaag de volgende afspraak gemaakt hebben. Ten eerste, Voor eind april 2004 willen wij graag een aantal nieuwe regels en maatregelen integreren in de bestaande rampenplannen. De nieuwe maatregelen die wij in de rampenplannen willen integreren, hebben betrekking op twee zaken. In de eerste plaats gaat het hier om het meer integreren van maatregelen die incidenten moeten bestrijden die gevolgen hebben voor het leefmilieu. Onze rampenplannen leggen te veel het accent op andere incidenten en te weinig op incidenten die te maken hebben met zware effecten op het milieu in het algemeen. Ten tweede, willen wij in de rampenplannen ook integreren dat, wanneer er grensoverschrijdende effecten zijn, er ook grensoverschrijdende informatie-uitwisseling dwingend in deze rampenplannen zou worden opgenomen. Ook dat is vandaag niet of onvoldoende het geval. De vierde conclusie uit het rapport van de vier instanties, dat vandaag door alle regeringen op het Overlegcomité is goedgekeurd, is dat wij voor april 2004 de rampenplannen zullen aanpassen op die twee mankementen die vastgesteld zijn. Het gaat hier om betere beheersing en bestrijding van incidenten die voornamelijk een milieueffect hebben en waarmee in de rampenplannen onvoldoende rekening gehouden wordt, en om het daarin opnemen van maatregelen die informatie-uitwisseling mogelijk maken op een veel betere manier dan vandaag het geval is wanneer het gaat om grensoverschrijdende effecten. Dit komt doordat onze plannen te veel rekening houden met wat er gebeurt in een bepaalde regio, in een bepaalde stad, in een bepaald gebied en niet met de grensoverschrijdende gevolgen daarvan tussen verschillende steden en regio's. De heer Devlies heeft eraan herinnerd dat er ook in Duitsland gevolgen zijn. Het grensoverschrijdende kan bijgevolg ook op andere landen betrekking hebben.

La cinquième conclusion du comité concerne la coopération entre l'autorité fédérale et les Régions sur le plan de la maîtrise des risques majeurs - risques Seveso - et de l'évaluation de l'impact sur l'environnement. A cet égard, deux décisions ont été prises. Premièrement, l'actuelle concertation "Seveso" relative à la transposition de la réglementation au niveau européen, en ce compris l'évaluation de l'accord de coopération, sera poursuivie, étant entendu que le travail devra être terminé avant la fin du mois d'avril 2004. Deuxièmement, l'accord de coopération du 4 juillet 1999 sera également évalué et élargi.

Que constatons-nous? En fait, dans l'accord de coopération du 4 juillet 1999 qui existe pour régler, dans de tels cas, la coopération entre les Régions, ni la protection civile, ni le département de la Santé publique ne sont représentés. Partant du principe qu'il s'agit d'une question d'environnement qui est de la compétence des Régions, l'accord de coopération du 4 juillet 1999 ne parle que des Régions. Cependant, même si cet accord ne parle que d'environnement, étant donné que les décisions prises dans son cadre peuvent avoir des effets trans-régionaux et impliquer l'Etat fédéral, nous avons décidé d'élargir l'accord de coopération à l'Etat fédéral.

J'espère que le fait d'avoir dit cela n'entraînera pas le dépôt d'interpellations au parlement qui pourraient me reprocher d'empêtrer sur les compétences régionales!

Het zou mij niet verwonderen dat er binnenkort een interpellatie

Als vijfde besluit werd beslist het Seveso-overleg over de omzetting van de Europese regelgeving voort te zetten; dat zou tegen eind april 2004 het geval moeten zijn.

In het samenwerkingsakkoord van 4 juli 1999 wordt ervan uitgegaan dat het om een milieuaangelegenheid gaat en worden dus enkel de Gewesten vermeld. Aangezien in het kader van het akkoord beslissingen kunnen worden genomen die de gewestbevoegdheden te buiten gaan, beslisten we het samenwerkingsakkoord tot de federale Staat uit te breiden.

Ik hoop dat dat niet tot interpellaties zal leiden!

Je ne serais pas surpris qu'on

binnenkomt om te vragen of dat geen "herfederalisering" is van bepaalde bevoegdheden. Welnu, we hebben ons vanochtend niet gestoord aan al die politieke overwegingen, omdat we denken dat we praktische overwegingen moeten doen. We hebben afgesproken dat het samenwerkingsakkoord van 4 juli 1999 niet alleen aangepast zal worden, maar ook uitgebreid zal worden. Opnieuw zullen de civiele bescherming - federale diensten dus - en Volksgezondheid daarin vertegenwoordigd zijn. Zij zullen ook vertegenwoordigd zijn in de pilotengroep die deze zaken op internationaal vlak moet volgen en uitvoeren.

Wij hebben ook beslist dat het samenwerkingsakkoord – dat de uitwisseling van de gegevens vandaag regelt en dat hier dus onvoldoende duidelijk heeft gewerkt – zou uitgebreid worden naar andere incidenten dan de limitatieve lijst die vandaag in dat samenwerkingsakkoord is opgenomen.

Ik moet zeggen dat geen enkele van de overheden vandaag op het Overlegcomité het hoofd in het zand heeft gestoken en heeft gezegd dat ze er niets mee te maken heeft. We hebben samen vastgesteld dat de geldende regels en vooral de geldende samenwerkingsakkoorden die dateren van 1999 onvoldoende zijn. Ze zijn onvoldoende wat betreft de aanwezigheid van de federale diensten, die nochtans verantwoordelijkheid dragen – ik denk dan in eerste instantie aan de civiele bescherming en aan Volksgezondheid – en ze volstaan niet wat betreft het soort incidenten en de omvang van de incidenten die door dat samenwerkingsakkoord worden geregeld.

Ten slotte, men heeft ook nog vastgesteld – het is natuurlijk een lange discussie – dat met betrekking tot de civiele bescherming er een toename zou moeten komen van de middelen en dat dit ook een zaak zou moeten zijn die in de komende jaren zou moeten kunnen worden gerealiseerd.

Mijnheer de voorzitter, tot daar de vijf grote vaststellingen die wij hebben gedaan. De nota, die de letterlijke tekst is van de analyse en van de conclusies die vandaag werden goedgekeurd op het Overlegcomité, én door de Brusselse regering én door de Waalse regering én door de Vlaamse regering én door de Gemeenschappen – alhoewel zij er niets mee te maken hebben – én door de federale overheid, is ter uwer beschikking. Ook de vier rapporten zijn beschikbaar. Natuurlijk sta ik ter beschikking van de commissie wanneer u na inzage van de rapporten hetzij aan mij hetzij aan een van mijn collega's van de federale regering bijkomende informatie en bijkomende inlichtingen zou willen vragen.

01.05 François-Xavier de Donnea (MR): Monsieur le président, je voudrais dire au premier ministre que je me réjouis de toutes les mesures proactives qu'il vient d'annoncer. Je pense qu'elles sont, en effet, de nature à améliorer la situation. Malgré toute la sympathie, qui est grande, que j'éprouve pour lui, je voudrais quand même lui dire que je ne partage pas tout à fait son analyse quant au diagnostic.

Je comprends que, politiquement, vous ne pouviez pas faire autre chose mais quand on voit un gouverneur qui intervient avec 5 jours et 20 heures de retard pour organiser ne fût-ce qu'une simple réunion de concertation entre partenaires, je pense qu'il y a un problème même

m'adresse prochainement une interpellation pour me demander si je suis opposé à la fédéralisation. Je ne le suis pas. Ce matin, nous avons fait fi des considérations politiques mesquines. Il a été convenu d'adapter et d'élargir l'accord de coopération du 4 juillet 1999. La protection civile et la santé publique y seront représentées ainsi qu'au sein du groupe-pilote qui suivra ces matières sur le plan international. La liste limitative des incidents figurant dans l'accord de coopération sera élargie. Aucune instance n'a pratiqué la politique de l'autruche aujourd'hui. Enfin, il a également été décidé que la protection civile devrait disposer de moyens supplémentaires au cours des années à venir.

Je tiens les quatre rapports et la note comportant le texte littéral approuvé aujourd'hui au Comité de concertation à la disposition de la commission. Je répondrai également à toute demande de renseignements complémentaires que la commission souhaiterait encore m'adresser après avoir pris connaissance de ces documents.

01.05 François-Xavier de Donnea (MR): Ik ben blij met de aangekondigde maatregelen, maar ik ben het niet eens met de analyse van de eerste minister.

De gouverneur heeft ongetwijfeld volgens de regelgeving gehandeld, maar te laat en dat wijst toch op een zekere ondoordachtheid.

si, je n'en doute pas, l'intervention du gouverneur s'est faite conformément aux normes et aux règlements. Je dis que son intervention a été tardive et que cela relève d'une légèreté certaine de sa part.

Je voudrais dire aussi que je maintiens que l'arrêté de démolition du bourgmestre du 22 septembre 2003 a également été pris probablement à la légère. Et là, je rejoins une partie de votre analyse, à savoir qu'il ne faut pas taper uniquement sur ceux qui sont en bout de course mais que ceux qui sont à l'origine d'une opération de démantèlement doivent également prendre certaines précautions. Avant de signer les arrêtés au coin d'une table, ils doivent réfléchir à ce qu'ils font et faire des analyses approfondies des conséquences de leurs actes.

Je comprends vos raisons politiques, et j'aurais fait la même chose que vous, donc je ne critique pas que vous jetiez un manteau de Noé sur tout cela. Je dis et je répète que tant le bourgmestre que la gouverneure ont agi avec une légèreté incroyable dans cette affaire. Je pense, pour aller un peu plus loin que les conclusions du comité de concertation, que le mieux serait, à terme, et je ferai des propositions en ce sens plus tard, de supprimer cette fonction de gouverneur d'opérette à Bruxelles. Tout le monde y gagnerait et la sécurité des citoyens n'aurait rien à y perdre.

01.06 Carl Devlies (CD&V): De eerste minister heeft gesproken over de overheden en over het feit dat geen enkele overheid haar kop in het zand steekt. Ik denk dat er een overheid is die dat wel doet, namelijk de federale overheid die geen enkele fout bekent. Men spreekt over een gebrek aan coördinatie. Ik zou dat eerder een chaos noemen, in plaats van een gebrek aan coördinatie. Wie is daarvoor verantwoordelijk? Uiteindelijk ligt de coördinatie bij de federale overheid en is er een bijzonder zware verantwoordelijkheid van de federale overheid. Men zou dat best ook toegeven.

De minister heeft terecht het onderscheid gemaakt tussen de twee fases: enerzijds de afbraak zelf – een delicate aangelegenheid waarbij heel wat fouten zijn gemaakt – en de rampenbestrijding anderzijds. De rampenbestrijding is een aangelegenheid waarvoor de overheden, en op de eerste plaats de federale overheid, verantwoordelijk zijn. Deze zaak heeft blootgelegd dat de federale overheid en een hoop andere overheden sterk in gebreke blijven.

Er worden nu een aantal maatregelen voorgesteld. Is het niet erg dat er zich eerst een dergelijke ramp moet voordoen vooraleer men deze stap zet? Ik spreek hier uitdrukkelijk over ramp. De eerste minister heeft gesproken over milieuspecten maar hij heeft niet gesproken over volksgezondheid en termijnschade. Het is duidelijk dat deze brand en de gevolgen daarvan, lichamelijke termijnschade heeft veroorzaakt. Deze termijnschade zal zich, bijvoorbeeld wat betreft kankerontwikkeling, misschien pas na 10, 20 of 30 jaar manifesteren. Andere zaken zullen zich sneller manifesteren.

U hebt niet geantwoord op mijn vraag of er een opvolgingsonderzoek is gebeurd naar de medische situatie van de mensen die ter plaatse op de Marly-site gewerkt hebben en bij de onmiddellijke omwonenden. Heeft er een medisch opvolgingsonderzoek plaatsgevonden? Ik zou daarop graag een klaar en duidelijk antwoord

Het besluit van de burgemeester om de fabriek af te breken werd waarschijnlijk ook ondoordacht genomen. En op dit punt deel ik toch uw mening: zij die bij het begin van een ontmantelingsprocedure betrokken zijn, moeten ook bepaalde voorzorgsmaatregelen nemen.

Ik begrijp uw politieke motieven om dit allemaal te vergoelijken, maar ik herhaal dat de burgemeester en de gouverneur ongelofelijk ondoordacht hebben gehandeld.

Het zou beter zijn die functie van schertsgouverneur op termijn af te schaffen.

01.06 Carl Devlies (CD&V): Le premier ministre affirme qu'aucun pouvoir public n'a adopté la politique de l'autruche. Son propre niveau de pouvoir l'a pourtant fait! Les autorités fédérales n'admettent toutefois pas la moindre erreur. Elles devaient coordonner la situation, mais seul le chaos a régné. Le premier ministre renvoie au responsable de la démolition, mais celui-ci n'a rien à voir avec la lutte contre les catastrophes. Durant cette phase, ce sont les autorités fédérales qui sont elles-mêmes responsables en première instance et elles ont gravement manqué à leurs devoirs à cet égard.

Le premier ministre prend des mesures pour le futur. Il est grave qu'une telle catastrophe doive d'abord se produire avant qu'une initiative soit prise. Je souligne qu'il s'agit non seulement d'une catastrophe écologique, mais aussi d'une catastrophe pour la santé publique. Le premier ministre n'aborde toutefois nullement cet aspect. Il y a des dommages corporels à terme comme le développement de

krijgen. Ik vind dit een bijzonder belangrijke aangelegenheid.

Ik begrijp ook niet, mijnheer de eerste minister, waarom fase 4 van het rampenplan niet kon worden afgekondigd. Ik denk dat uw argumentatie terzake niet correct is. Het ging hier duidelijk over een gewestoverschrijdende ramp waarbij twee Gewesten en meerdere provincies betrokken waren. Er waren zelfs effecten naar het buitenland. Het was voor de minister van Binnenlandse Zaken geen enkel probleem geweest om de provinciegouverneurs van Brussel en Vlaams Brabant samen te roepen zodat kon worden overgegaan naar fase 4. Er was inderdaad "geen onmiddellijke lichamelijke schade", zoals u dat noemt, maar iedereen die vijf minuten nadenkt, wist dat er een belangrijk gevaar was voor lichamelijke termijnschade. Ik denk dat op zo'n moment iedereen zijn verantwoordelijkheid moet nemen en op de eerste plaats de federale overheid. Dat is niet gebeurd wat ik ten zeerste betreur.

Mag ik misschien een antwoord hebben op mijn vraag met betrekking tot het medische opvolgingsonderzoek? U hebt ook niet geantwoord op mijn vraag over het strafrechtelijk onderzoek.

cancers, dont les conséquences ne seront peut-être visibles que dans quelques années. Le premier ministre n'a pas répondu à ma question de savoir si une enquête de suivi sera menée concernant la situation de santé de personnes qui travaillaient sur le site et qui vivent dans ses environs immédiats.

Les arguments avancés par le premier ministre pour justifier que la phase 4 n'a pas été déclenchée ne sont pas corrects. Plusieurs régions et provinces sont concernées. Le ministre de l'Intérieur aurait pu convoquer les gouverneurs de province de Bruxelles et du Brabant flamand. En outre, s'il n'y a pas de dommages corporels immédiats, il existe par contre un risque élevé de dommages à terme. Les autorités fédérales n'ont pas pris leurs responsabilités.

Le premier ministre n'a pas répondu non plus à ma question sur l'enquête pénale.

01.07 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: U zult dat moeten vragen aan de betrokken ministers. Ik ben echt onbekwaam om u vandaag een antwoord te geven op uw vraag over het strafrechtelijke onderzoek bijvoorbeeld, want dat is de bevoegdheid van de minister van Justitie. Ik heb nog geen inkijkrecht in de dossiers van Justitie, noch positief, noch negatief. Het is trouwens maar best dat een eerste minister dat recht niet heeft. Ik stel voor dat u een interpellatie, een mondelinge vraag of een schriftelijke vraag richt aan de minister van Justitie en de minister van Volksgezondheid.

01.08 **Carl Devlies** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik stel voor dat u onmiddellijk een datum bepaalt voor een volgende commissie, zodat wij deze rapporten grondig kunnen bespreken en dat de vragen, waarop vandaag geen antwoord is gekomen, kunnen worden beantwoord. De vragen die ik aan de eerste minister heb gesteld, zijn essentieel en de Kamer heeft het recht om daarop een antwoord te krijgen. Vandaag is dat blijkbaar niet mogelijk. Wij moeten ook met kennis van zaken kunnen discussiëren over de inhoud van de rapporten.

Le **président**: Chacun redéposera, s'il le souhaite, des interpellations ou des questions qui suivront leur cours habituel.

01.09 **Marie Nagy** (ECOLO): Monsieur le président, il est évident que l'on peut dire que celui qui, au départ, envisage une opération de démantèlement, doit prendre toutes les précautions. En l'occurrence, il y a un défaut de précaution; on pouvait déjà conclure cela à la

01.07 **Guy Verhofstadt**, premier ministre: Ce sont des questions à poser aux ministres de la Justice et de la Santé publique.

01.08 **Carl Devlies** (CD&V): Je demande qu'une date soit immédiatement arrêtée pour la prochaine réunion de la commission. Ainsi, nous pourrons d'abord étudier le dossier et nous pourrons alors encore recevoir des réponses aux questions restées en suspens.

01.09 **Marie Nagy** (ECOLO): Wie tot een ontmantelingsoperatie wil overgaan, moet alle mogelijke voorzorgen nemen. De minister

lecture des différentes relations des événements!

Mais ce qui nous intéressait aussi, c'était la capacité de réaction des différents acteurs lorsqu'un accident se produit. C'est à ce sujet-là que nous espérions recevoir des réponses! Or, monsieur le premier ministre, en la matière, vous ne répondez pas!

Vous dites que l'on va modifier l'accord de coopération et qu'il va y avoir une meilleure information entre les Régions. C'est probablement positif et intéressant mais en attendant, monsieur le premier ministre, les problèmes qui se sont posés, ce n'est pas simplement et seulement la non-information du côté de la Région flamande et de la province du Brabant mais c'est aussi la non-coordination des acteurs en Région de Bruxelles-Capitale et le rôle qu'exerce le gouverneur.

Pourquoi reviens-je sur ce point? Je suis d'accord avec M. de Donnea. On peut s'interroger sur la fonction du gouverneur. Ce n'est pas si simple et ce, pour une raison: le gouverneur est une espèce de scorie de la Belgique provinciale et des compétences déconcentrées de l'Etat central. Cela signifie que si l'on transfère la compétence à la Région de Bruxelles-Capitale, il y a un lien de tutelle entre le gouvernement fédéral et ce gouvernement régional, lien qui est contraire au principe d'équipollence des gouvernements et des lois et ordonnances. Il est donc difficile de faire exercer cette compétence de l'Etat central par le gouvernement régional.

Je veux bien réfléchir à l'opération de suppression que M. de Donnea lance mais je ne pense pas que ce soit si aisés!

Ma conclusion est donc qu'il y avait de la part du ministre de l'Intérieur une responsabilité par rapport à cette question. Ce n'est pas simplement en modifiant l'accord de coopération que vous allez résoudre le problème. Si vous ajoutez des interlocuteurs alors que ceux qui sont déjà là sont incapables d'assurer une coordination, je ne suis pas certaine que cela ira forcément mieux d'autant plus si chacun se dit: "Je fais comme il faut que je fasse, j'agis conformément aux réglementations et aux lois, je sors mon parapluie, ce n'est pas moi le responsable, tout a bien fonctionné"!

Monsieur le premier ministre, sur le fond, il y a quelque chose qui pose problème. Je lirai donc avec intérêt les différents rapports mais je trouve que votre réponse n'est pas satisfaisante.

01.10 Guy Verhofstadt, premier ministre: Madame Nagy, je voudrais vous dire qu'il ressort des différents rapports que l'on a estimé que l'on pouvait rester dans la phase 3 et qu'il n'était pas nécessaire d'enclencher la phase 4.

Je suis incapable de juger de tout cela, ici, devant vous aujourd'hui! Je veux simplement dire que les gens sur le terrain ont pris ces décisions-là. Par après, il est facile de dire qu'il eût été préférable d'enclencher une phase supérieure. Sur le moment, il faut prendre une décision et celle qui a été prise consistait à rester dans la phase 3.

01.11 Marie Nagy (ECOLO): Mais, en attendant, il s'est passé 5 jours entre le moment où l'incendie s'est déclaré et le moment où la première réunion de concertation entre tous les acteurs a eu lieu.

gaf geen antwoord op mijn vraag naar de reactiecapaciteit in geval van ongeval.

Het samenwerkingsakkoord zal worden gewijzigd en er komt een betere informatie-uitwisseling tussen de Gewesten. De oorzaak van de problemen moet echter ook worden gezocht bij de gebrekke coördinatie tussen de actoren van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en bij de rol van de gouverneur.

Het zou trouwens niet voor de hand liggen de functie van gouverneur af te schaffen, want indien die bevoegdheden aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest worden overgedragen, oefent de federale regering het toezicht over het Brussels Gewest uit, wat indruist tegen het beginsel van de gelijkwaardigheid van de regeringen en van de wetten en de ordonnanties.

Er rustte een verantwoordelijkheid op de schouders van de minister van Binnenlandse Zaken. Ik ben er niet van overtuigd dat de coördinatie beter zal verlopen door nog wat extra gesprekspartners toe te voegen, terwijl ze nu al mank liep.

Ik zal met aandacht kennis nemen van de verslagen, maar vind uw antwoord onvoldoende.

01.10 Eerste minister Guy Verhofstadt: Uit de verslagen blijkt dat men van oordeel was dat men in fase drie kon blijven. Het gaat om een beslissing die in de praktijk werd genomen.

01.12 Guy Verhofstadt, premier ministre: Vous allez lire, comme moi, dans le rapport du gouverneur, tous ses éléments et ses arguments.

01.13 Marie Nagy (ECOLO): Avec plaisir, monsieur le premier ministre.

01.14 Guy Verhofstadt, premier ministre: Je vous souhaite une bonne lecture.

01.15 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Wat de inhoud betreft, zal ik niet alles herhalen wat daarjuist is gezegd. Ik had daarnet trouwens een gevoel van déjà vu, want wij hadden op 14 januari al een inhoudelijk debat hierover. Veel vragen die toen zijn gesteld, heb ik vandaag gewoon opnieuw gehoord.

Wat het antwoord van de eerste minister betreft, stel ik vast dat de eerste minister met het grootste gemak verklaart dat iedereen zijn plicht heeft gedaan en alles heeft gedaan wat de wet oplegt. Er zijn echter hoe dan ook heel zware tekortkomingen van de verschillende overheden. Om te beginnen zijn in de informatie aan de bevolking, de scholen, de gemeenten zeer zware flaters begaan en er is natuurlijk ook nog het gedrag van de gouverneur. Wij zullen daarop dieper ingaan na de kennisname van de rapporten.

Het enige wat ik wil vragen, mijnheer de voorzitter, is de datum. Er is op 14 januari afgesproken dat er met de eerste minister naar een datum zou worden gezocht voor het eigenlijke debat. Wanneer u daarnet gezegd hebt dat nieuwe vragen de gewone loop zouden krijgen via de Conferentie van voorzitters en dergelijke, dan is het reeds na carnaval en dat lijkt mij niet redelijk.

Mijnheer de voorzitter, ik vraag u uitdrukkelijk om voor volgende week een datum te bepalen waarop wij deze rapporten kunnen bespreken, mits die rapporten ons vandaag ter beschikking gesteld worden. Ze waren al beloofd op 28 januari. Zijn de eigenlijke rapporten er nu vandaag? Kunnen ze gekopieerd worden, zodat wij ze vanaf vanavond kunnen bestuderen en daarover uiterlijk begin volgende week vragen stellen? Mijn vraag is gericht aan u, mijnheer de voorzitter, en niet aan de eerste minister. Wanneer kan de zaak opnieuw ter bespreking geagendeerd worden?

Le **président**: Avant de passer la parole à M. Cortois, je tiens à signaler que les rapports m'ont été remis. Ils seront transmis, dès ce soir, aux membres qui ont posé des questions ou développé une interpellation.

En ce qui concerne l'ordre du jour de la commission, tout dépendra du travail qui sera effectué aujourd'hui. Ne me demandez donc pas maintenant ce que nous ferons la semaine prochaine. Je répète que cela dépendra partiellement de l'évolution de notre débat.

Si nécessaire, nous essaierons de prévoir dans notre agenda un laps de temps pour d'éventuelles questions.

01.16 Willy Cortois (VLD): Mijnheer de voorzitter, ik dring er in de eerste plaats op aan dat wij snel de rapporten in ons bezit zouden

01.15 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Je me rappelle d'une discussion qui a eu lieu à ce sujet le 14 janvier, raison pour laquelle j'éprouve un sentiment de déjà vu. Les autorités fédérales ont gravement manqué à leurs devoirs en matière d'information. Le comportement du gouverneur laissait à désirer. Nous reviendrons certainement sur cette question après avoir lu les textes. J'aimerais que nous convenions immédiatement d'une date pour la semaine prochaine, à condition de recevoir aujourd'hui encore les rapports qui nous avaient été promis pour le 28 janvier.

De voorzitter: Ik heb de rapporten ontvangen. Ze zullen vanavond bezorgd worden aan de leden die vragen hebben gesteld of een interpellatie hebben gehouden.

Voor wat de agenda van de commissie betreft, zal het vandaag gepresteerde werk bepalend zijn.

01.16 Willy Cortois (VLD): Le premier ministre a fait ce qu'il

krijgen. Ik voeg daaraan toe dat de eerste minister beleidsmatig de juiste reactie heeft gehad en de koe bij de horens heeft genomen. Ik heb geen enkele moeite om te zeggen dat hij heeft gedaan wat men van een eerste minister mag verwachten. Natuurlijk ben ik wel bijzonder geïnteresseerd in die rapporten. Ik stap nu even uit mijn rol van parlementslid. De collega's spreken hier nogal gemakkelijk, als Leuvenaar of zo. Ik ben een rechtstreeks betrokken inwoner van Vilvoorde. Ik woon, denk ik, op 750 tot 800 meter van de plaats van de ramp en ik heb het daar zien branden.

Ten eerste, wat mij bijzonder interesseert, mijnheer de eerste minister, is de rol van de gemeentelijke overheden. Ik hoop dat de verslagen daarover toch enige informatie zullen geven, want in onze democratie is de rol van de gemeentelijke overheid uiteraard zeer belangrijk en tot vandaag heb ik van mijn gemeentelijke overheid, die van Vilvoorde, nog altijd geen letter nieuws of informatie gekregen over wat er zich exact heeft afgespeeld. Dat doet bij mij de bedenking rijzen dat vele burgemeesters meningen hebben over vele zaken, maar als het over een direct probleem van volksgezondheid gaat, moeten wij blijkbaar iedere informatie ontberen. Ik voeg er objectief aan toe dat bijvoorbeeld de gemeente Machelen wel informatie heeft verstrekt. Ik hoop dus dat daarvan iets in de rapporten zal staan. Ik noem geen namen. De conclusie moeten anderen trekken.

Ten tweede, vind ik het erg belangrijk te zeggen – en ik hoop dat ik daarover wat meer informatie zal vinden in de rapporten – dat, wanneer men vertrekt van de basis en zo naar de hogere niveaus gaat, ik vaststel dat ik van de gouverneur van Vlaams-Brabant, die nogal gemakkelijk een mening formuleert en initiatieven neemt op andere gebieden, in heel het verhaal nog niets gehoord heb.

Kortom, mijnheer de voorzitter, ik vind de demarche van de eerste minister goed, maar ik kijk nieuwsgierig uit naar wat er in feite in die rapporten staat.

Motions

Moties

En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.
Tot besluit van deze besprekking werden volgende moties ingediend.

Une motion de recommandation a été déposée par MM. Carl Devlies et Dirk Claes et est libellée comme suit:

"La Chambre,
ayant entendu l'interpellation de M. Carl Devlies
et la réponse du premier ministre,
demande au gouvernement

- de tenir compte des aspects environnementaux dans l'élaboration des plans d'urgence et de conclure à cet effet les accords de coopération nécessaires avec les Régions;
- de mettre en place une structure de concertation permanente en ce qui concerne la politique Seveso;
- de développer un réseau structurel entre les Régions et l'Etat fédéral en vue d'organiser l'échange des informations relatives aux activités et aux incidents ayant des incidences environnementales transfrontalières."

Een motie van aanbeveling werd ingediend door de heren Carl Devlies en Dirk Claes en luidt als volgt:

"De Kamer,
gehoord de interpellatie van de heer Carl Devlies
en het antwoord van de eerste minister,

devait faire: il a pris le taureau par les cornes. Je souhaiterais tout de même pouvoir consulter rapidement les rapports. En effet, j'ai la nette impression que plusieurs autorités ont failli à leur devoir, certainement en ce qui concerne la transmission d'informations. Les autorités de ma commune et le gouverneur du Brabant flamand sont jusqu'à présent restés silencieux. Or, ils ont en général un avis sur tout.

beveelt de regering aan

- rekening te houden met milieuaspecten in de rampenplannen en hiervoor de nodige samenwerkingsakkoorden met de Gewesten af te sluiten;
- een permanente overlegstructuur op te zetten inzake het Seveso-beleid;
- een structureel netwerk uit te werken tussen de verschillende Gewesten en de federale overheid tot organisatie van de informatie-uitwisseling inzake activiteiten en incidenten met grensoverschrijdende milieugevolgen."

Une motion pure et simple a été déposée par Mme Corinne De Permentier et par MM. Willy Cortois et Jan Peeters.

Een eenvoudige motie werd ingediend door mevrouw Corinne De Permentier en door de heren Willy Cortois en Jan Peeters.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.
Over de moties zal later worden gestemd. De besprekking is gesloten.

01.17 Marie Nagy (ECOLO): On discute d'un rapport et vous concluez sans donner la parole à tout le monde. Je n'ai pas l'habitude d'agir ainsi mais il est très difficile...

Le président: Madame Nagy, le Règlement a été strictement respecté! Vous avez pu répliquer sans aucun problème.

01.18 Marie Nagy (ECOLO): Oui, mais on parlait de la procédure.

Le président: En ce qui concerne la procédure, j'attends de savoir ce que je vais faire la semaine prochaine.

01.19 Marie Nagy (ECOLO): Il y a un problème puisque vous indiquez qu'il nous est possible d'introduire des questions et des interpellations. C'est exact, monsieur le président, mais vous savez très bien qu'il y a une question de délai!

J'estime qu'il aurait été normal, si le président avait pris une certaine hauteur, de prévoir une réunion la semaine prochaine. Vous devez reconnaître comme moi que le fait de ne pas disposer du rapport pose des difficultés. Vous ne le faites pas. Ce n'est pas très correct. C'est vous qui assumez cela, pas moi.

Je trouve cela assez inquiétant mais peut-être cela vous ennuie-t-il que l'on mette en difficulté votre majorité.

Le président: Nous verrons la semaine prochaine quel sera l'ordre du jour de notre commission. Cela ne dépend pas de moi.

01.19 Marie Nagy (ECOLO): Het is waar dat we vragen kunnen stellen en interpellaties houden, maar het is een kwestie van termijn!

Het zou normaal zijn geweest om volgende week een vergadering te beleggen, maar misschien stoort dit de voorzitter omdat we hiermee uw meerderheid in moeilijkheden brengen.

De voorzitter: Het Reglement werd strikt nageleefd. We zullen volgende week wel zien wat er op de agenda van onze commissie staat. Dat hangt niet van mij af.

01.20 Carl Devlies (CD&V): (...)

Le président: Non, l'incident est clos. C'est terminé, je ne reviens pas là-dessus. Chacun dépose les questions ou interpellations qu'il souhaite.

01.21 Carl Devlies (CD&V): Mijnheer de voorzitter, in de uiteenzetting van de heer Laeremans, van mezelf en van mevrouw Nagy wordt gevraagd om op een korte termijn een nieuwe datum te bepalen voor deze commissie om die aangelegenheid op basis van

die rapporten voort te bespreken. U weigert dat te doen. Als u ons verplicht om opnieuw een interpellatieverzoek in te dienen, betekent zulks dat die materie ten vroegste in maart besproken kan worden.

*De besprekking van de vragen en interpellaties eindigt om 15.47 uur.
La discussion des questions et interpellations se termine à 15.47 heures.*